

KRNĄBRNOŚĆ (39) *sb f*

krnąbrność (30), **krambrność** (3), **krnąbrność** (2), **knąbrność** (2), **krąbrność** (1), **krnąbrość** (1); krnąbrność *OpecŻyw, RejKup, LubPs* (4), *GroicPorz, KrowObr, RejWiz, BibRadz* (6), *RejAp, RejPos* (5), *BiałKat, RejPosWstaw* (2), *ZawJeft, GrabowSet, SarnStat*; krambrność *KromRozm III, Calep* (2); krnąbrność *BartBydg*; krąbrność *CzechEp*; krnąbrność : krnąbrność *SkarŻyw* (1 : 1); krnąbrność : knąbrność : krnąbrość *Mącz* (2 : 2 : 1).
kramb- (2), krąmb- (1)

o jasne.

sg *N* krnąbrność (9). ◇ *G* krnąbrności (9). ◇ *A* krnąbrność (10). ◇ *I* krnąbrnością (2). ◇ *L* krnąbrności (5). ◇ *pl* *L* krnąbrnościach (4); -ách (2), -(a)ch (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) i XVIII w.

Trzymanie się swego zdania, postępowania wbrew rozkazom zwierzchności, niewypełnianie swoich powinności, swawola, nieposłuszeństwo (zwłaszcza wobec Boga), grzech; contumacia BartBydg, Mącz, Calep, Cn; perversitas, perversitas Mącz, Cn; destinatio, obstinata voluntas, obstinatio Cn (39) : OpecŻyw 89v; Contumacia, est erga iudicem vel praelatum commissa inobedientia voluntaria, qua quis monitionem iudicis implere contemnit, quod facere scit se debere, zupornosc, krnąbrnosc BartBydg 35b; RejKup ee4; KromRozm III A8; LubPs Sv, bb6v; RejWiz 183; BibRadz I 463d marg, Zach 7 arg; Mącz 64b, 293d, 310c; RejPos 113, 120; RejPosWstaw [41⁴]; SkarŻyw 16; Iáko wielka nádętość/ iáko wielkie zápamięthánie pokory y wkładności/ y iáko wielka butliwość krąbrności/ żeby kto ták łobie tużył/ iż to vczynić może/ czego y Apoštołom Pan czynić nie dopuščzał CzechEp 42; GrabowSet Fv.

krnąbrność ku czemu (1): *Vkázúie iáka krnąbrność Zydow bylá ku czynieniu zle⁸⁰/ á groží im fzaleńftwem. BibRadz Ier 17 arg.*

W połączeniach szeregowych (5): *KrowObr 203; BibRadz I 418c marg; Perversitas, Przewrotność/ krnąbrość/ złość opácność. Mącz 488d; Calep 633a; ku pohámowáníu tákich zákłętych vporu/ zátwárdzenia/ krnąbrności [pertinaciam, duriciam et temeritatem JanStat 245] SarnStat 898.*

W przeciwstawieniu: »krnąbrność ... posłuszeństwo« (1): *á zložywízy onę krnąbrność człowieczeńskíey nátury/ która íełt w káždym wrodzona/ dobrowolne á dołkonále posłúženítwo okázác mieli Krolowi temu [Bogu] w swíątobliwości żywotá. LubPs Z3.*

Wyrażenia: »niepobożna krnąbrność« (1): *zá wátpliwem pífm swoich rozumieniem y tu y owdzie íie vwodzą/ á w niepobożney fwey krnąbrności wiedzác y chcąc zátwárdzeni bywaią. BibRadz *3v.*

»ociętna knąbrność« (1): *Pertinax contumacia, Ociętna knąbrność. Mącz 293d.*

Szeregi: »błąd, krnąbrność« (1): *íam [Chrystus] obiecuie do ciebie przyść/ zá bárzo máłym ítháráníem thwoim: á twoy błąd/ twą krnąbrność w tobie opátrzyć á vfkromić RejPos 143v.*

»krnąbrność i niewiara« (1): *Oznáymuie przecz ták długo odwłáčzał/ iż ich nie karał zá ich krnąbrność y niewiárę. BibRadz Is 48 arg.*

»upor, (a, i) krnąbrność« [szyk 2:2] (4): *[Bóg] do tych którzy íą fercá zátwárdzýáłego/ á leżą w vporzech á w krnąbrnościach swoich/ obrácza íię tyłem RejPos [278], 120; BiałKat 371; Contumacia – Vpor, krambrnoć. Calep 254b. [Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.].*

»knaźbrność a zakamiałość« (1): Bo widząc Duch fwięty knaźbrność á zákamiłość przyrodzenia człowieczego złościwego/ thedy mu thego powtarzać raczył/ áby ftráchem więcey niżli miłością cnoty/ przeftáli ludzyc złościwi od złości fwoich. *RejAp* 174v

»knaźbrność a zatwardzenie« (1): iż vczynku fwego więcey s knaźbrności á z zátwardzenia niż z niewinności przy. *GroicPorz* ii3. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*].

»(uporna) złość a (i) knaźbrność« (3): *LubPs* R6 marg; *RejPosWstaw* [41²]; wżákże iż nie do końca była zła wola iego/ á z flepoty więcey/ niżli z złości y knaźbności grzełzył *SkarŻyw* 80. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*].

W przem (1): Ták którym oczy záfzły ciemnością knaźbrności/ Niemogą nigdy widzieć fłonecznąy iáiności. Niechcąc ftarfzycz fwych fłuchác ná błędy wpadaią *ZawJeft* 35.

Synonimy: nieposłuszeństwo, ociętność, opaczność, przewrotność, swawola, swowolność, uporność, wywrotność, zakamiałość, zatwardzenie, zatwardzialość, złość.

MB